

Restaurering av ski til museets landauervogn fra Dikemark sykehus

Noen ville kanskje kalle dem
” vinterdekk” fra 1880.

Kjøretøy for de velstående

En Landauervogn var blant de mest eksklusive fremkomstmidler som fantes på 1800 tallet. Det var stor forskjell på kvaliteten mellom produsentene. Asker Museums vogn er fra Sørensen & Husker. En produsent som etter hvert ble leverandør til Slottet. Denne vognen ble levert med både hjul og ski. De tunge, kraftige skiene var nok betydelig mer stabile enn spinkle vognhjul på vinterstid. Forskiene var noe kortere og lettere enn skiene som skulle sitte bak. Dette for å gjøre styringen lettere og fordi vogna med full last, veier mest på bakre aksling.

Arbeidet med å bytte fra hjul til ski var relativt enkelt. Etter at vognen ble jekket opp, var det kun en stor centermutter som måtte skrues av, så kunne hjul/skien trekkes av akslingen.

Manglende vedlikehold

I dag er det lett å se at man ikke var så nøye med oppbevaring av ”vinterdekkene” før i tiden heller. Maling og staffasje er helt ødelagt, men heldigvis hadde de vært lagret tørt. Sammenføyinger i nav og ski var helt faste og uskadd. Selvfølgelig var treverket noe uttørket, men oljebehandling burde få noe av spensten tilbake.

Nye lærstropper

Alle skiene er festet opp i fatingen med lærstropper fra skituppen. Dette er nødvendig for å hindre at skiene snurrer på akslingene. Det er innlysende at dersom skiene plutselig vrenger feil vei i en dump, kan dette medføre ulykker.

Heldigvis var en av lærstroppene bevart, slik at det var enkelt å lage fire nye kopier.

Grundig sliping fjerner malinglass

Trivelig med uteverksted for skinnarbeid

Restaureringsarbeidet:

Maling og dekor:

Det var naturlig å starte med å slipe vekk det meste av gammel maling. Et tidligere restaureringsforsøk hadde vært utført som enkel overmaling med moderne, matt plastmaling på to av skiene. Dette gjorde at det var vanskelig å få treverket helt rent. Bart treverk ble så mettet med Ovatrol 1 olje.

Deretter ble skiene grunnet med tre strøk grå sparkelprimer for å unngå flassing. Vannsliping etter hvert strøk får jevn overflate. To strøk med sort Bengalakk gir en slitesterk overflate. Ett toppstrøk med Ovatrol 2 glanslakk gir fint underlag for dekorstriper i grønn oljemaling av samme type som ble benyttet på selve vogna og hjulene. Det hele avsluttes med et par strøk med Ovatrol 2.

4 cm brede lærstropper bør holde

Anbefalt opphengmetode viser stropper i bruk

Grunning

Bengalakk og klarlakk på toppen

Stripedekor på hjul og vogn

Timeforbruk:

Pussing og fjerning av maling	12 t
Grunning sliping	8 t
Lakk og toppstrøk	8 t
Dekor og klarlakk	16 t
Nye lærstroppe	16 t
Totalt	60 t

Timer a 200,-	kr 12.000
Tekniske utg. lær og lakk	kr 5.800,
Totalt	kr17.800,
Mva.	kr 4.450,-

Sum kr 22.250,

Gamle dekorstriper blir som nye vinteren 2020